

Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
Facultatea de Teologie Ortodoxă
Centrul de Cercetări Interreligioase și de
Psihopedagogie Creștină din Alba Iulia
Școala Doctorală de Teologie

ALTARUL REÎNTRĂGIRII

CUPRINS

I. STUDII ȘI ARTICOLE

- **PS Macarie Drăgoi,** *Din istoria bisericească a românilor transilvăneni. Un caz de schimbare a identității profesionale la Apahida (Cluj) în a doua jumătate a secolului al XIX-lea* 9
- **Iosif Camară,** *Rugăciunea Tatăl nostru în practicile populare de leac* 19
- **Mihai Himcinski,** *Misiunea familiei creștine în societatea contemporană* 33
- **George Remete,** *Evlavie filosofică și evlavie teologică la Lucian Blaga și Martin Heidegger* 47
- **Alin Albu,** *Aspecte confesionale din cel de-al doilea război mondial: Ortodoxie și Greco-Catolicism în protopopiatul Alba Iulia* 61
- **Lucian D. Colda,** *Martin Luthers Konzeption des geistlichen Amtes in Bezug auf die Communio Sanctorum und Hieronymus' Auffassung des Bischofsamtes* 77
- **Valentin Vesa,** *The Orthodox Church and the Ecumenism. The orthodox ecclesiology in the context of the participation to the Ecumenical Movement* 95
- **Petruț Ormenișan,** *Implicațiile interacțiunii personale dintre Dumnezeu, om și diavol în spiritualitatea ortodoxă* 115

II. CRONICĂ / RECENZII

- **Cosmin Bufnea,** *Simpozion internațional „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu: terapia bolii și îngrijirile paliative”, Alba Iulia, 4-6 mai 2012* 135
- **Iosif Zoica,** *George Remete, Fiuța și credința. Vol. 1 – Ideea de fiuță, București, Editura Academiei, 2012* 141
- **Sorin Cosma,** *Daniel Lemeni, Părintele duhovnicesc, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2012* 145

Cronica

Simpozion internațional „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu: terapia bolii și îngrijirile paliative”, Alba Iulia, 4-6 mai 2012

În perioada 4-6 mai 2012, Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, în parteneriat cu Arhiepiscopia Ortodoxă Alba Iulia, Revista „Christian Bioethics – non ecumenical studies in medical morality” (Oxford, Marea Britanie) și Consiliul Județean Alba, a organizat Simpozionul internațional cu tema „Condiția umană între suferință și iubirea lui Dumnezeu: terapia bolii și îngrijirile paliative”. Ajuns la a XI-a ediție, Simpozionul internațional s-a încadrat foarte bine în tema aleasă de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române pe anul 2012, Anul Omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor.

După slujba de Te-Deum din capela Facultății, Înaltpreasfințitul Părinte dr. IRINEU Pop, Arhiepiscop al Alba Iuliei, a deschis șirul de conferințe printr-o meditație teologică despre importanța și valoarea omului ca existență personală, subliniind faptul că „noi, preoții și teologii Bisericii, avem chemarea de a-L oglindi în lume pe Hristos, «Doctorul sufletelor și al trupurilor» și «Izvorul tămăduirilor». În acest mod, putem fi mâinile Sale întinse, prin care se oferă semenilor iubirea Sa regeneratoare și tămăduitoare”. În continuare, Preasfințitul Părinte GURIE, Episcopul Devei și Hunedoarei, a prezentat studiul „Psihologia pastorală sanitară ortodoxă – o «disciplină» academică dinamică,

insuficient creditată eclezial. Principiile de călăuzire pastoral-duhovnicească a bolnavului terminal”. Studiul cuprinde o interesantă analiză asupra importanței asistenței spirituale în mediile sanitare și a consilierii pastorale a bolnavilor aflați în fază terminală, aceasta fiind „o datorie misionară a Bisericii, iar nu o lucrare facultativă lăsată la libera opțiune a preoților parohi”. Domnul H. Tristram Engelhardt jr., profesor de filozofia medicinei la Rice University, Huston, și unul dintre invitații de marcă ai simpozionului, a susținut referatul despre „Suferință, agonie și moarte: incompatibilele semnificații ale îngrijirilor paliative”, în care a avertizat asupra eticii laice și atee care stă la baza îngrijirilor paliative din societățile secularizate și diferența radicală de ceea ce înseamnă îngrijirile paliative în tradiția creștină, în special în tradiția ortodoxă. Un alt oaspete de seamă, doamna Corinna Delkeskamp-Hayes, editor al Revistei „Christian Bioethics – non ecumenical studies in medical morality” și director la European Programs, International Studies in Philosophy and Medicine din Freigericht – Germania, în studiul intitulat „Ajutorul în suferință pentru cei care invocă numele lui Hristos: incompatibilele modele ale confruntării dintre boală și moarte”, răspunde la întrebarea cum trebuie un creștin ortodox să ajute un heterodox aflat în suferință. Studiul explorează consecințele unei viziuni ortodoxe asupra suferinței și milei. Suferința nu poate fi vindecată numai cu puterile noastre, vindecarea vine prin harul lui Dumnezeu. Filantropia ortodoxă nu răspunde numai nevoilor zilei, ci urmărește integrarea omului în viața comunitară a Bisericii. Domnul profesor universitar Mihai D. Vasile, cercetător științific la Institutul de Filozofie și Psihologie „C. Rădulescu-Motru” al Academiei Române, a prezentat studiul „Condiția umană a suferinței și salvării la Platon”, analizând succint câteva teme precreștine ca destinul sufletelor, judecata sufletelor, tipologia păcatelor, moartea, ispășirea, Purgatoriul, în *Dialogurile* lui Platon, admițând că „Toma din Aquino (...) este normativ în cadrul reflecțiilor globale ordonate în *Summa Theologiae*, și justifică, implicit, asumarea lui Platon la geneza Purgatoriului”. Au urmat apoi comunicările științifice ale celor trei decani ai Facultăților de Teologie din țară, prezenți la Alba Iulia: „Suferința ca asumare teandrică din perspectiva unei teologii comparate”, susținută de pr. prof. univ. dr. Emil Jurcan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia și gazda simpozionului, „Aspecte pastoral-

misionare privitoare la Taina Sfântului Maslu”, susținută de pr. prof. univ. dr. Aurel Pavel, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Andrei Șaguna” din Sibiu, și prelegerea „Teologie și iconografie în Taina Sfântului Maslu”, susținută de pr. prof. univ. dr. Vasile Stanciu, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca.

În cea de-a doua sesiune a simpozionului, desfășurată pe trei secțiuni, și-au adus contribuția științifică domnul Mark J. Cherry, profesor în filozofie și etică la Universitatea St. Edward din Texas, cu prelegerea „Îngrijirile paliative într-o societate post-creștină”, pr. prof. univ. dr. Viorel Sava de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, cu prelegerea „Taina Sfântului Maslu în romano-catolicism după Conciliul II Vatican”, pr. prof. univ. dr. George Remete, de la Facultatea de Teologie din Alba Iulia, cu prelegerea „Despre Teodicee”, pr. prof. univ. dr. Mihai Himcinschi, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, cu prelegerea „Fundamentul hristologic al suferinței umane: o abordare teologico-misionară”, pr. prof. univ. dr. Gheorghe Istodor, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Constanța, cu prelegerea „Terapia ortodoxă cu privire la boală și suferință. Evaluare misionară”, pr. conf. univ. dr. Dumitru A. Vanca, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, cu prelegerea „Introducerea limbii române în cultul Bisericii Ortodoxe: Ioan Zoba din Vinț și cărțile sale liturgice”, pr. lect. dr. David Pestroiu, de la Facultatea de Teologie din București, cu prelegerea „Spectrul suferinței apocaliptice – instrument de manipulare sectară”, pr. conf. dr. Gavril Trifa, de la Facultatea de Teologie din Timișoara, cu prelegerea „Terapeutică spirituală a suferinței și a bolii – Taina Sfântului Maslu”, pr. lect. dr. Ilie Melniciuc Puică, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași, cu prelegerea „Suferința umană răsplătită de dragostea dumnezeiască, în învierea lui Lazăr”. De asemenea, au mai susținut comunicări cadrele profesionale ale Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia, gazdele simpozionului: pr. conf. dr. Remus Onișor, pr. conf. dr. Domin Adam, pr. lect. dr. Jan Nicolae, conf. dr. Marius Telea, pr. lect. dr. Ovidiu Panaite, arhid. lect. dr. Alin Albu, pr. lect. dr. Ioan Cozma, pr. lect. Alexandru Moldovan, pr. lect. dr. Lucian-Dumitru Colda, pr. lect. dr. Ioan Mihail Dan.

Cea de-a treia sesiune a simpozionului a adunat pe doctoranzii teologi de la Școala Doctorală a Universității „1 Decembrie 1918” din

Alba Iulia, care au abordat din punct de vedere dogmatic, misionar, duhovnicesc și teologico-comparativ tema simpozionului. Doctoranzii Valentin Vesa, Pr. Petruț Ormenișan, Pr. Vasile Mihai Pop, Pr. Cosmin Bufnea, Pr. Adrian Cebotari, Pr. Petru-Ovidiu Băgăcian, Ion Pîrvu, Pr. Ioan Alin Ierluca, Ierom. Antonie (Alexandru) Kătinean, Pr. Ovidiu Dan, Răzvan Brudiu, Valer-Dan Cremene au dezbătut teme legate de suferință și vindecare în accepțiunea unor sfinți sau teologi ca Sfântul Isaac Sirul, Sfânta Teresa de Lisieux, Sfântul Ioan Casian, Jean-Claude Larchet, de asemenea, teme legate de filantropie în spațiul ortodox sau teme despre jertfă, divinație și profetism în diferite religii.

Un moment deosebit, la finalul simpozionului, l-a constituit decernarea titlului de *Doctor Honoris Causa* academicianului Gheorghe Vlăduțescu, unul dintre cei mai importanți profesori din România în domeniul istoriei filosofiei (grecești medievale), al filosofiei religiei și al filosofiei culturii. Autor a peste 30 de cărți, dintre care amintim „O istorie a ideilor filosofice”, „O enciclopedie a gândirii filosofice grecești”, „Istoria filosofiei ca hermeneutică”, „Ontologie și metafizică la greci”, „Platon”, „Metafizică și teologie în cultura Evului Mediu”, „Personalismul francez”, profesorul Gheorghe Vlăduțescu este recompensat pentru activitatea sa științifică bogată, rând pe rând, ca invitat la Centrul de Studii asupra Filosofiei Grecești „Leon Robin” de la Sorbona, ca Secretar de Stat pentru Culte în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, ca membru și vice-președinte al Academiei Române, ca membru al Comitetului de Onoare în Asociația Internațională pentru Apărarea Libertății Religioase de pe lângă Consiliul European și UNESCO. Părintele profesor Gheorghe Remete, titularul catedrei de Dogmatică de la Facultatea de Teologie din Alba Iulia, a rostit cuvântul de *Laudatio*, prezentând succint și convingător temeiurile de ordin științific, publicistic, universitar, academic, social și moral, ce stau la acordarea titlului de *Doctor Honoris Causa* distinsului academician. La finalul alocuțiunii, părintele profesor a subliniat dimensiunea morală a personalității academicianului Gheorghe Vlăduțescu: „În sfârșit dar nu în ultimul rând, acad. Gheorghe Vlăduțescu este o personalitate reprezentativă a intelectualității românești și prin calitatea sa morală. În regimul trecut, în care intelectuali mari au trădat, s-au falsificat, s-au compromis sau au îngenucheat, Gh. Vlăduțescu n-a lingușit, n-a

parvenit și n-a îngenuncheat. Și-a afirmat neostentativ patriotismul atunci când acesta era clamat, și cu fermitate atunci când acesta era contestat”.

Cosmin BUFNEA

